

als de beide volgende door geringe stoornissen gevolgd was, werd de patiënt somnolent, koortsig, hij braakte en stierf den volgenden dag na 3 epileptiforme aanvallen. Na den dood werden chronische leptomeningitis, endarteriitis en endocarditis gevonden.

R. ZIEGENSPECK. *Ueber akutes traumatisches Entstehen einer Retroflexio Uteri.* — Een geval. ZIEGENSPECK houdt deze oorzaak van retroflexie voor uiterst zeldzaam.

GOEBEL. *Pituglandol (Roche) als Wehenmittel.* — Een geval van partus bij bekkenverduwing, waarin pituglandol gunstig werkte.

O. RETZLAFF. *Mastdarmperforation durch das Rektoskop.* — Een geval van perforatie door gezonden darmwand. Gunstig verloop.

FÜRER. *Lokale Hautangrän nach subkutaner Luminalinjektion.* — Ingespoten werden bij de patiënte, die echter een sclerodermie-achtige voedingstoornis der huid vertoonde, 05 en 07 gram luminal.

La Presse Médicale 1912, n°. 60.

O. JOSUÉ. *Les notions nouvelles sur le pouls veineux.* — Lezenswaard overzicht, voornamelijk van den arbeid van MACKENZIE. Niets nieuws.

P. J. MÉNARD. *Tonicité de quelques eaux minérales employées en applications locales.* — Bij plaatselijke toepassing van minerale wateren op slijmvliezen is het gewenscht, dat zij isotonisch zijn. MÉNARD heeft hierop 14 der meest gebruikte onderzocht en de meesten hypotonisch gevonden. In een tabel geeft hij aan, hoeveel keukenzout men bij een liter van elk moet voegen om het isotonisch te maken of met hoeveel gedestilleerd water men het verdunnen moet.

P. SMIT.

BOEKAANKONDIGINGEN.

Das Blutbild und seine klinische Verwertung (mit Einschluss der Tropenkrankheiten); kurzgefasste technische, theoretische und praktische Anleitung zur mikroskopischen Blutuntersuchung, von Dr. v. SCHILLING-TORGAU, Mit 3 lithographischen Tafeln und 11 Abbildungen im Text. (96 Bld.) Jena, GUSTAV FISCHER, 1912. Prijs 4.50 mark.

De schrijver van dit werkje stelt zich blijkens de voorrede ten doel een zoo beknopt mogelijke handleiding voor het bloedonderzoek te verschaffen; in werkelijkheid geeft hij meer dan hij belooft.

In een technisch gedeelte wordt het maken en het kleuren van bloedpraeparaten, het tellen der bloedlichaampjes, het bepalen van het haemoglobine-gehalte op een korte doch volkomen duidelijke wijze geschetst, waarbij steeds de meest geschikt gebleken methoden worden gevolgd en afdoende worden beschreven.

In een tweede hoofdstuk volgen: de analyse van het bloedbeeld, de beschrijving der verschillende vormelementen van het bloed en een

zeer volledig overzicht over de pathologische vormen van het bloedbeeld. Tenslotte worden in een derde gedeelte de gevolgtrekkingen, die men uit het bloedonderzoek voor de diagnose van zeer veel ziekten maken kan, behandeld. Dit laatste gedeelte geeft in zeer weinig bladzijden zeer veel wetenswaardigs en kan zeer geslaagd genoemd worden.

Door determinatietabellen stelt de schrijver den klinischen bloedonderzoeker in staat aan de hand van de verkregen gegevens de diagnose te maken. Moge deze methode, die schematisch is, niet in alle opzichten aanbevelenswaardig schijnen, dan staat daar tegenover, dat de moeilijkheden van het bloedonderzoek, die meer in de gevolgtrekking dan in de techniek liggen, op deze wijze het best zijn te vermijden.

De haematologie toch heeft zich in de laatste jaren op zóó uitgebreide schaal ontwikkeld, dat zij daardoor dreigt ontoegankelijk te worden voor den praktiseerenden geneesheer, zoodat een poging aan dat gevaar te ontkomen, door in korten en duidelijken vorm de voornaamste gegevens aan te bieden, toejuiching verdient. Van andere zijde zijn pogingen gedaan dit onderdeel van het klinisch onderzoek te specialiseeren door ingewikkelde, om niet te zeggen verwarrende, nomenklatuur en moeilijke techniek, waardoor zeker vervreemding van de praktijk dreigt op te treden.

Uit den aard der zaak kleven ook dit boekje gebreken aan, doch het geheel schijnt mij zeer goed geslaagd en zeker aanbevelenswaardig, niet het minst voor den tropenarts, die daarin op haematologisch gebied alles vinden kan, wat hij noodig heeft. De lithografische platen zijn zeer fraai en zeer duidelijk. Het alphabetisch ziektenregister maakt het opzoeken al zeer gemakkelijk.

H. J. M. SCHOO.

FEUILLETON.

ENGELSCHE REISINDRUKKEN.

Dublin. In Dublin zijn drie „Universities”, de Royal University of Ireland, die sinds 1880 bestaat en voornamelijk leeraars opleidt, de Katholieke Universiteit en de University of Dublin, die in 1892 haar 300-jarig bestaan herdacht. De laatste is vrij wel vereenzelvigd met Trinity College, oorspronkelijk een copie van Trinity College in Cambridge en aan dit College is sinds 1712 verbonden de „Medical School of Physics in Ireland”, die de Universiteiten uitnoodigde om van 4—7 Juli haar 200-jarig bestaan te herdenken. Aan dit verzoek werd in ons land door Utrecht en Groningen voldaan. En zoo mochten SNELLEN en ik daar een echt Engelsche academiefeest meemaken, schitterend door de kleurige rose, scharlaken of blauwe gewaden der Iersche, Engelsche en Schotsche docters en de zwarte kleedij met de verschillend gekleurde „hoods” der „bachelors”. Met de beschrijving van het feest zelf zal ik de lezers van dit Tijdschrift niet vermoeien. Er was een receptie en een gelegenheid